

billiget, og et Kommissionsflertal har stillet et Forslag om Afløsning af disse Forhold i Overensstemmelse med de Tanker, som ligger til Grund for det Lovforslag, vi i Dag har til Behandling. Jeg kan ogsaa udtale som Repræsentant for den Ø, hvor disse Forhold særlig findes, at der blandt Fæsterne er et levende Ønske om, at man maatte naa til en Afløsning af disse meget uheldige Forhold. Mange af disse Fæstere er gamle Mænd, der har lagt et Livs Arbejde paa den lille Jordlod, de i sin Tid har faaet som en meget fattig og mager Lod, der gav overordentlig lidt i Udbytte, men som de i Tidens Løb har kultiveret saaledes, at den er kommet i udmærket Drift, og nu ser de et helt Livs Arbejde gaa til Spilde for dem og føler, at de som gamle Mænd staar uden Midler til at føre en selvstændig Tilværelse. Dette føler de sig særlig trykket ved, og de ønsker, at det paa en rationel Maade maatte kunne lade sig gøre at faa disse Forhold ændret, netop da der i de Aar, der kommer, er mange Kontraktforhold, som er ved at løbe ud. Derfor vilde det være heldigt, om dette Lovforslag blev fremmet saa hurtigt som muligt.

Der er udtalt Betæneligheder ved at lovgive for en enkelt Egn, og jeg skal ikke insistere paa en speciel Lovgivning for den Ø, jeg repræsenterer, men Forholdet er i dette Tilfælde det, at vi derovre paa dette Omraade har en Særstilling, idet vi har det superficiære Fæsteforhold, hvad man kun har meget faa Steder og kun spredt andre Steder i Landet, og vi har saa at sige intet andet Fæsteforhold end netop dette superficiære. Derfor kan man uden at foregribe noget udmærket godt give denne lokale Lov. Derimod vilde det neppe være heldigt, som den ærede sidste Taler (Pinstrup) udtalte sig for, at Spørgsmaalet om det superficiære Fæsteforholds Afløsning blev givet for det hele Land paa een Gang. I det øvrige Land maa det sikkert hellere kædes sammen med Spørgsmaalet om Fæsteafløsningen i Almindelighed, idet nemlig den samme Afløsningskommission, som skal nedsættes for at afløse det superficiære Fæste, maa kunne tage sig af Afløsningsforholdene ved det almindelige Fæste. Det vilde være upraktisk at have en Afløsningskommission i en Egn for det superficiære Fæsteforhold alene og en anden Kommission nedsat om de andre Fæsteforholds Afløsning.

Den højtærede Minister gjorde opmærksom paa, at der i Fæstekommissionens Betænkning ogsaa var kommet et

Forslag frem om en anden Form for Fæsteafløsning end den, vi har været inde paa i vort Lovforslag. Den findes, som ærede Medlemmer vil vide, i Fæstekommissionens Betænkning Side 164 og gaar i store Træk ud paa, at man skal tage Hensyn til, om Bygningerne har større Værdi end Jordstykket, eller om Jordstykket har større Værdi end Bygningerne. Dersom Jordstykket har den største Værdi, kan det fastsættes at lade Bygningerne følge med Jordstykket, dog saaledes, at Jordejeren yder Bruger en Godtgørelse, som svarer til den Værdiforøgelse, som er fremkommet ved Bygningernes Forbliven paa Stedet. Dersom omvendt Bygningerne har større Værdi end Jordstykket, kan Raadet, som har med disse Afløsningsforhold at gøre, tilkende Bygningsejeren Ret til at faa Brugsforholdet fortsat paa samme Aaremaal som før mod en aarlig Afgift af 4 pCt. af Jordens Værdi. Forslagsstillerne har selvfølgelig ogsaa drøftet denne Afløsningsform, men vi finder den for vore specielle Forhold mindre heldig og mindre betryggende, saa vi for vort Vedkommende foretrækker det, som Kommissionens Flertal paa dette Omraade har foreslaaet.

Det skulde glæde mig, om den Velvillie, der er kommet til Orde fra den højtærede Minister og det ærede Medlem fra Sæby (Pinstrup), maatte give sig Udtryk paa den Maade, at vi faar dette Lovforslag fremmet, ja, maaske endog vedtaget i denne Rigsdagssamling. Jeg har ikke fundet, at Ministerens Udtalelser var saa skeptiske, som det ærede Medlem fra Sæby gav det Udseende af; jeg har netop opfattet Ministeren saaledes, at Ministeren meget gerne saa Lovforslaget fremmet i denne Rigsdagssamling. At han gav sin Skepsis med Hensyn til Muligheden af at naa til en Løsning i denne Rigsdagssamling Udtryk, fandt jeg ganske naturligt, thi det er vel en Skepsis, vi alle har, og for saa vidt ogsaa Forslagsstillerne, men vort Haab er ganske bestemt det, at det vil lykkes at overvinde de Vanskeligheder, der maatte ligge paa dette Lovforslags Vej, og naa til en Løsning allerede i denne Samling.

Sporon-Fiedler: I det store og hele kan jeg give dette Lovforslag min Tilslutning. Det er jo en ganske irrationel Ordning, der findes derovre paa Bornholm, den er i allerhøjeste Grad inhuman og lidet stemmende med Tidens Krav. I Virkeligheden er her ikke Tale om Fæste, og det anser jeg for at være ret heldigt,